

INFORMACJE OGÓLNE O BADANIU

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Nazwa badania	Analiza ofert pracy w województwie mazowieckim
Wykonawca	Konsorcjum firm DANAE Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.
Zamawiający	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Termin realizacji	01.09.2016 – 31.10.2016

CEL BADANIA

Cel główny	Charakterystyka popytu na pracę na poziomie poszczególnych powiatów i całego województwa mazowieckiego oraz wyznaczenie prawidłowości.
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none">▪ Charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.▪ Określenie prawidłowości w popycie na pracę na poziomie powiatów i województwa, z uwzględnieniem co najmniej wyników wcześniejszych badań prowadzonych u Zamawiającego.

METODOLOGIA

Metody badawcze	Analiza danych zastanych Case study
Zakres terytorialny	42 powiaty województwa mazowieckiego

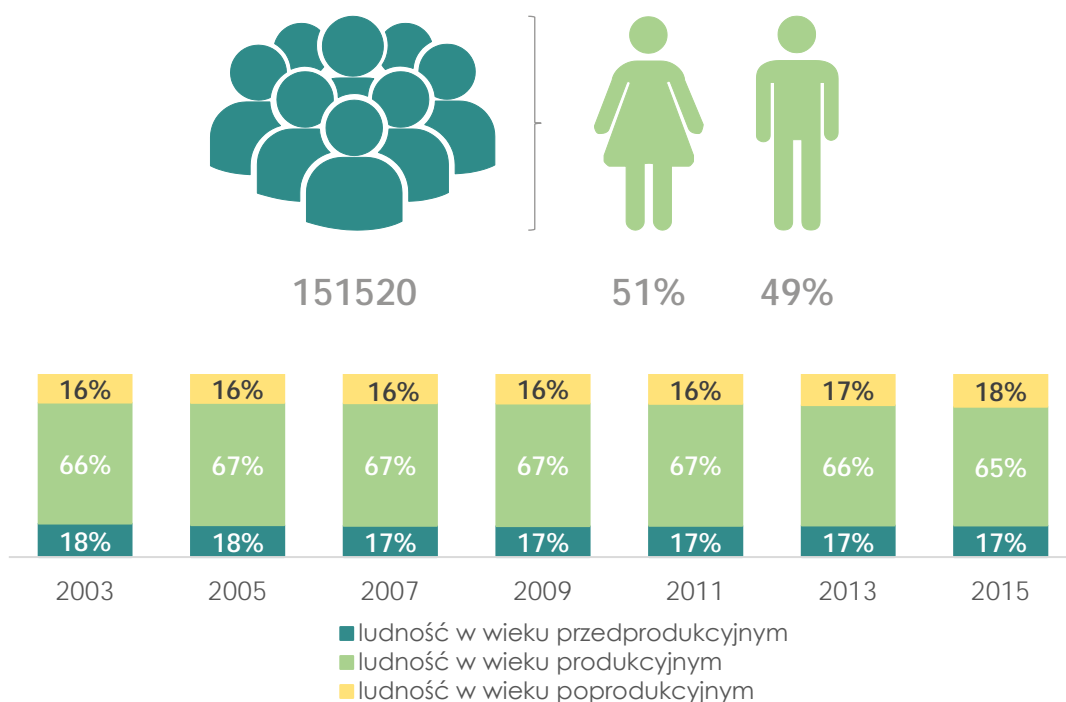

CHARAKTERYSTYKA POWIATU MIŃSKIEGO

Powiat miński rozciąga się na powierzchni ok. 1164 km², a w jego skład wchodzi łącznie trzynaście gmin (dwie miejskie, osiem wiejskich, trzy wiejsko-miejskie, odpowiednio: Mińsk Mazowiecki (gmina miejska), Cegłów (gmina wiejska), Dębe Wielkie (gmina wiejska), Dobrze (gmina wiejska), Halinów (gmina miejsko-wiejska), Jakubów (gmina wiejska), Kałuszyn (gmina miejsko-wiejska), Latowicz (gmina wiejska), Mińsk Mazowiecki (gmina wiejska), Mrozy (gmina miejsko-wiejska), Siennica (gmina wiejska), Stanisławów (gmina wiejska), Sulejówek (gmina miejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 151520 mieszkańców. Jest to obszar o umiarkowanej gęstości zaludnienia (130 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2003 do roku 2015 zwiększyła się, co wskazuje na wysoką atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje dodatni przyrost naturalny kształtujący się na poziomie 183.²

Rysunek 1. Ludność powiatu mińskiego (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

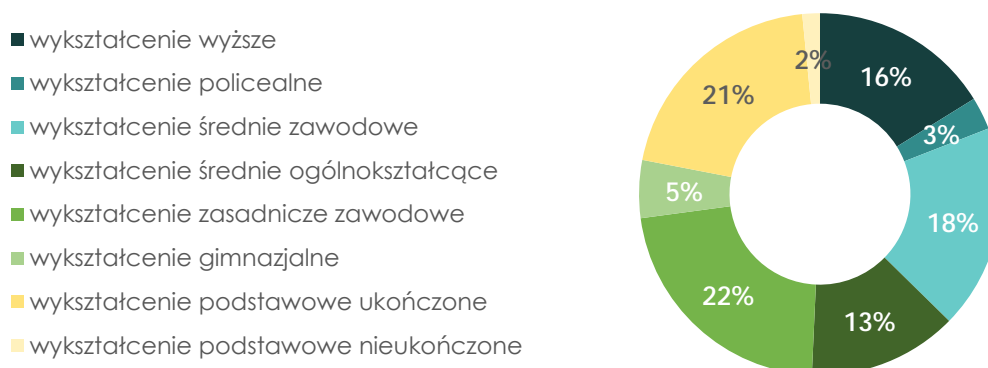
Ważnymi czynnikami, które warto brać pod uwagę podczas konstruowania analiz rynku pracy są średni wiek mieszkańców powiatu i ruchy ludności. Wartość tego pierwszego wskaźnika wynosi 39,1 lat. Dane wskazują ponadto, że ponad 65% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 17% w wieku przedprodukcyjnym, a 18% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2015 zarejestrowano 1840 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 1418 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

² Tamże.

migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu 422.³ Saldo migracji zagranicznych w 2014 roku w powiecie wyniosło natomiast -3.⁴

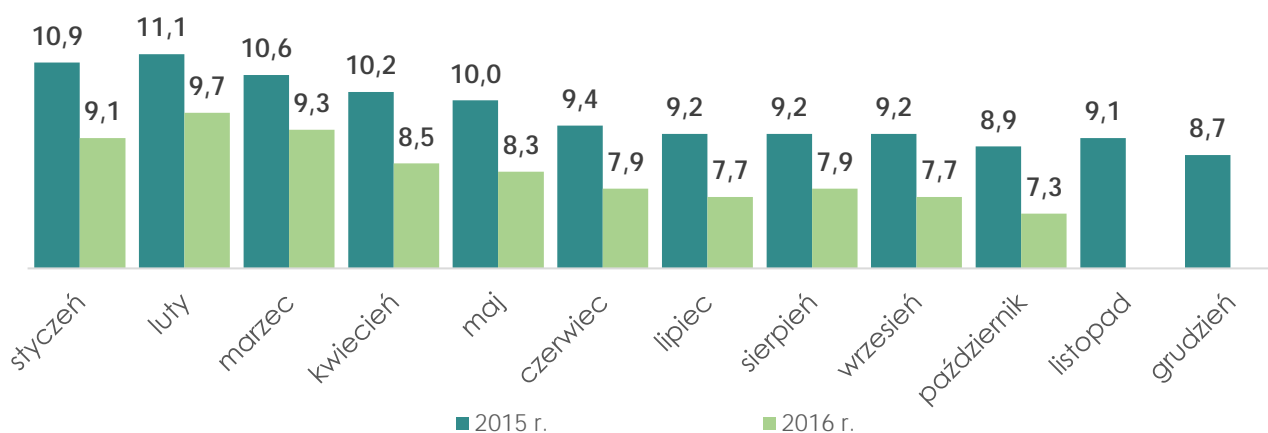
Rysunek 2. Wykształcenie mieszkańców powiatu mińskiego (2011 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2011

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. ponad 39 tys. mieszkańców powiatu jest w trakcie nauki i w wieku od 3 do 24 lat. Największy odsetek mieszkańców posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (22%). Następnie 21% mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe. Tymczasem wykształceniem średnim zawodowym legitymuje się 18% społeczności powiatu.⁵

Rysunek 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie miński

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów”

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 152 osób. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących kobiety i mężczyźni stanowią po połowie populacji. Powiat miński charakteryzuje się nieco stopą bezrobocia (7,3%) zbliżoną do danych dla województwa. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3533,17zł.⁶

³ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r. Brak danych dla 2015 r.

⁵ Narodowy Spis Powszechny, 2011 r.

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

POTENCJAŁ ZATRUDNIENIA W POWIECIE MIŃSKIM

Kluczową informacją na temat lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań są branże, które kształtują potencjał zatrudnienia w powiecie. W przypadku powiatu mińskiego w świetle wyników analizy publikowanych i zgłaszanych ofert pracy mówić można przede wszystkim o silnej pozycji sektora przetwórstwa przemysłowego, sektora edukacji oraz handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (włączając motocykle).

Przy czym potencjał zatrudnienia w poszczególnych branżach różnicuje się ze względu na źródło, w którym pracodawcy zdecydowali się umieścić ogłoszenie o pracę. Źródłem ofert pracy w przetwórstwie przemysłowym na zbliżonym poziomie są Powiatowy Urząd Pracy oraz publikatory. Natomiast, ogłoszenia akcentujące zapotrzebowanie na zawody w przetwórstwie przemysłowym częściej komunikowane jest za pośrednictwem publikatorów. Tymczasem, zapotrzebowanie na pracowników w handlu pojawiają się przede wszystkim w Powiatowym Urzędzie Pracy.

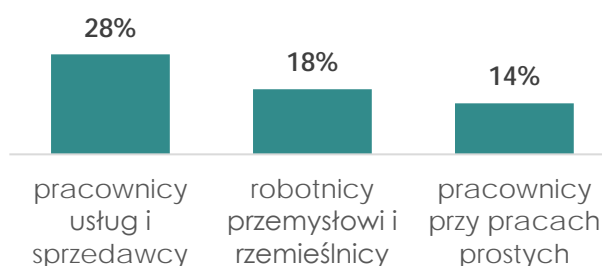
Tabela 1. Klasyfikacja branż według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie mińskim

SEKCJA PKD	WSZYSTKIE OFERTY (N=125)	RODZAJ PUBLIKATORA	
		Powiatowy Urząd Pracy (N=46)	Publikatory (N=79)
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0%	2%	0%
przetwórstwo przemysłowe	29%	26%	29%
Budownictwo	5%	13%	4%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17%	26%	15%
transport i gospodarka magazynowa	2%	2%	3%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8%	2%	9%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7%	0%	9%
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1%	0%	1%
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1%	0%	1%
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1%	7%	0%
edukacja	26%	17%	28%
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0%	2%	0%
pozostała działalność usługowa	1%	2%	1%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY W POWIECIE MIŃSKIM

Niezależnie od źródła ofert pracy, klasyfikację zawodów, na które jest największe zapotrzebowanie w powiecie, otwierają pracownicy usług i sprzedawcy (32%). W drugiej kolejności najczęściej pracodawcy poszukują robotników przemysłowych i rzemieślników (19%), zaś na trzeciej lokacie plasują się operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (15%).

Rysunek 4. Klasyfikacja zawodów według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie

N=435

Analizując zapotrzebowanie na zawody w podziale na rodzaj publikatora, odnotować należy, że zarówno za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy, jak i publikatorów najczęściej komunikowane jest zapotrzebowanie na pracowników usług i sprzedawców (odpowiednio 25 i 29%).

Tabela 2. Liczba publikowanych i zgłaszanych ofert pracy według źródła

KATEGORIA ZAWODU	RODZAJ PUBLIKATORA	
	Powiatowy Urząd Pracy (N=206)	Publikatory (N=229)
siły zbrojne	0%	0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2%	2%
specjaliści	9%	13%
technicy i inny średni personel	4%	9%
pracownicy biurowi	10%	4%
pracownicy usług i sprzedawcy	25%	29%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	22%	17%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2%	0%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11%	14%
pracownicy przy pracach prostych	17%	14%

WYMAGANIA PRACODAWCÓW

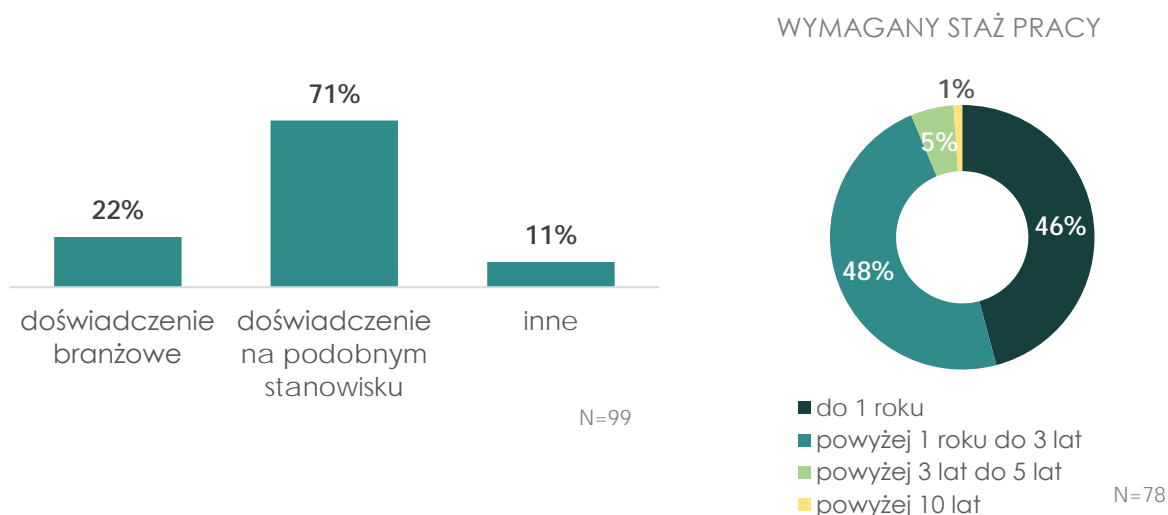
ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE

Analiza zebranych ofert pracy pod kątem ich zawartości, tj. precyzyjnych wymagań pracodawców, dostarcza niezbędnej wiedzy, potrzebnej do wnikliwej oceny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W jednej czwartej zebranych ofert pracy, niezależnie od kanału, jakim są one dystrybuowane, wśród wymagań jest wymieniane doświadczenie. W przypadku większości ogłoszeń wymagane jest doświadczenie na podobnym stanowisku (71%), zaś w przypadku 22% oczekiwane jest doświadczenie branżowe. Również analizując oferty pracy w podziale na ich źródło zauważyć można, że zdecydowana większość pracodawców precyzując wymagania dotyczące doświadczenia podkreśla zapotrzebowanie na pracowników doświadczonych na podobnym stanowisku.

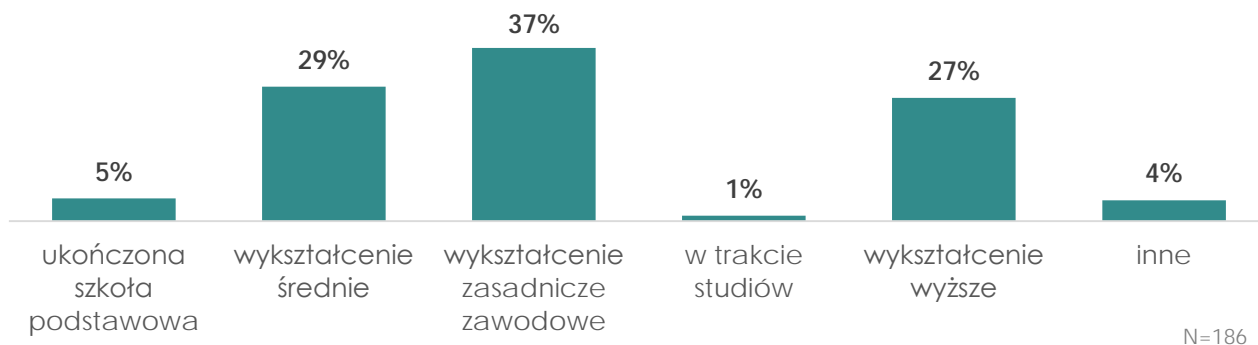
Doświadczenie nie zawsze jest jednak doprecyzowane przez liczbę lat. W 10% ofert został doprecyzowany wymagany staż pracy. Spośród tych najwięcej pracodawców określa jego wymiar na okres powyżej 1 roku do 3 lat (48%) oraz na okres do 1 roku (46%).

Rysunek 5. Wymagania pracodawców dotyczące doświadczenia

W części ogłoszeń zamieszczone zostały również precyzyjne wymagania dotyczące wykształcenia (26%). Relatywnie silna jest grupa pracodawców oczekujących od kandydatów wykształcenia na poziomie zasadniczym zawodowym (37%). Wymagane wykształcenie średnie akcentowane jest w drugiej kolejności (29%), zaś w trzeciej kolejności pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem wyższym (27%). Wśród ofert upowszechnianych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wymagane jest wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast w publikatorach najczęściej zamieszczane są oferty skierowane do osób z wykształceniem wyższym.

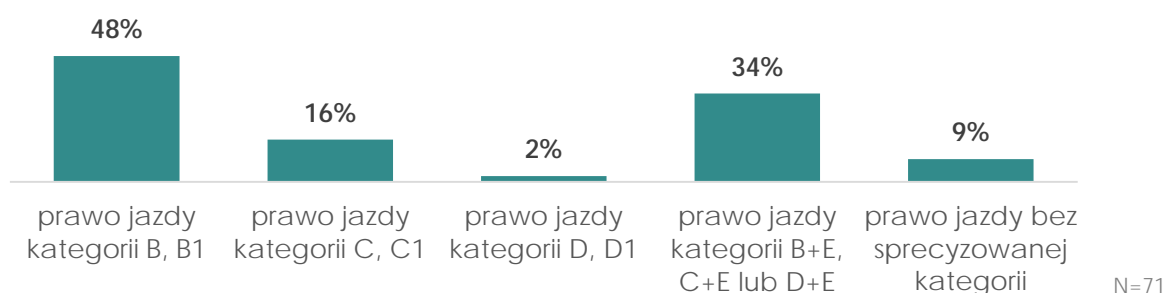
Rysunek 6. Wymagania pracodawców dotyczące wykształcenia

W niespełna 4% ofert sprecyzowane zostały wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Wśród tych ofert spotkać się można przede wszystkim z preferencjami w kierunku języka angielskiego.

Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników posiadających prawo jazdy. Dotyczy to 14% ofert. Najczęściej wymaganą kategorią była kategoria B, B1. Została ona wymieniona w 48% ofert zawierających wymagania dotyczące prawa jazdy. Również wśród ofert publikowanych zarówno za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikatorów najczęściej wymaganą kategorią prawa jazdy jest kategoria B, B1.

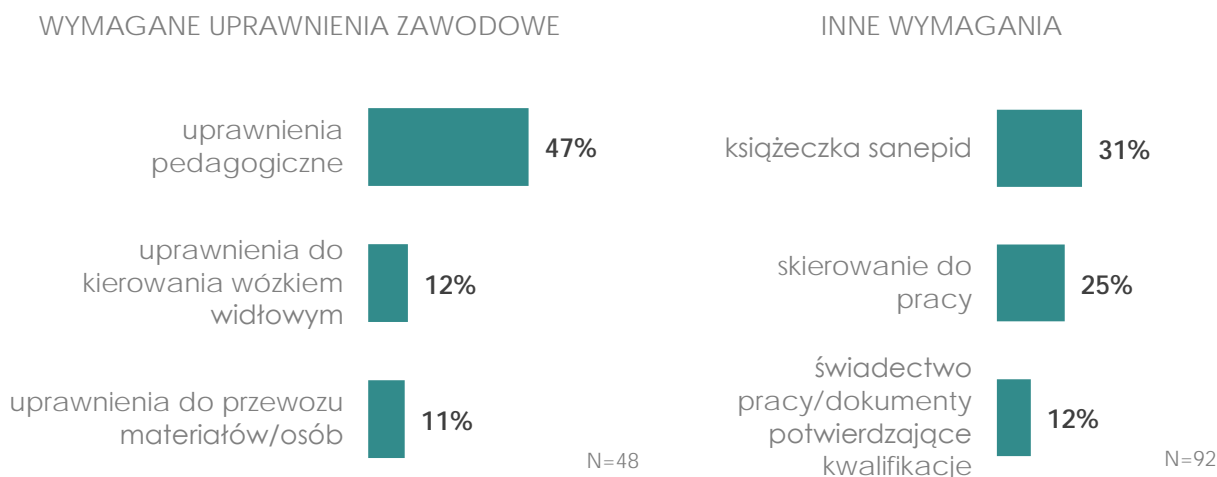
Rysunek 7. Wymagania pracodawców dotyczące prawa jazdy

W 10% ofert zgłoszone zostało zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych uprawnieniach zawodowych. Najczęściej akcentowany był popyt na kadre z uprawnieniami pedagogicznymi (47%). Pojawiają się one wśród wymagań częściej w publikatorach. W dalszej kolejności pracodawcy oczekiwali od kandydatów uprawnień do kierowania wózkiem widłowym (12%) oraz uprawnień do przewozu materiałów/osób (11%). Te uprawnienia natomiast częściej pojawiają się w ofertach zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy.

Pracowników o innych wymaganiach poszukiwało 16% pracodawców. Wśród nich najczęściej pojawiały się książeczka sanepid (31%). Pojawia się ona wśród wymagań częściej w publikatorach. W drugiej kolejności wśród wymagań pojawia się skierowanie do pracy (25%), następnie świadectwo pracy i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje (8%). Te wymagania pojawiają się wyłącznie w ogłoszeniach z Powiatowego Urzędu Pracy.

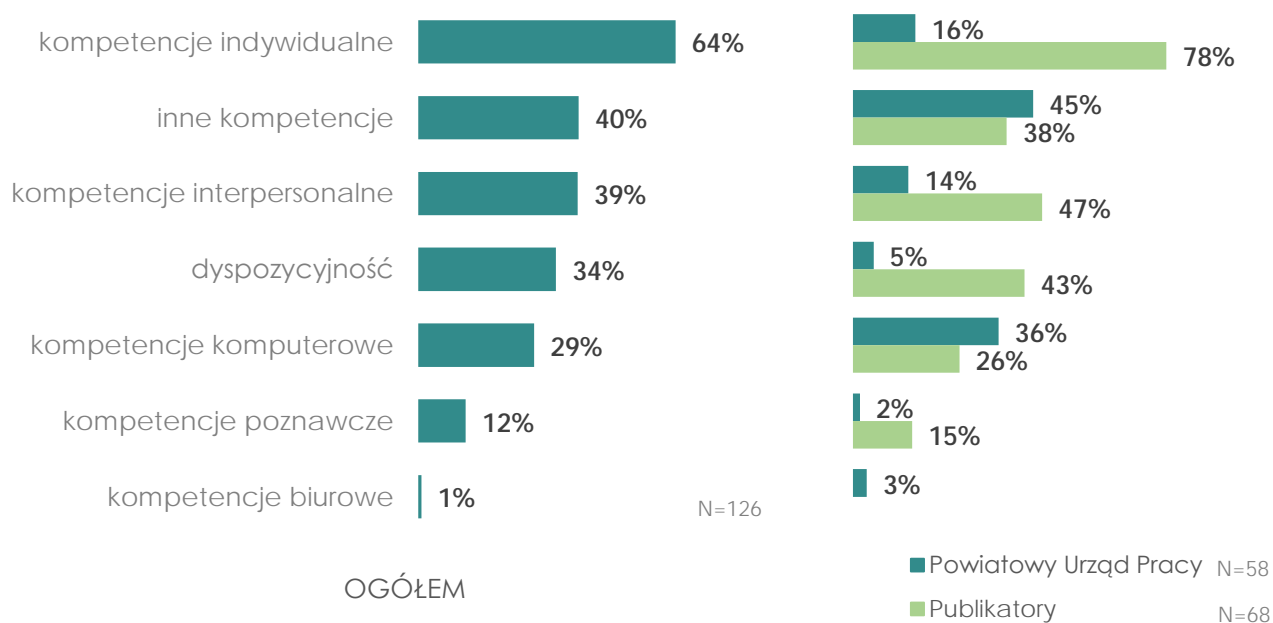
Rysunek 8. Wymagane uprawnienia zawodowe i inne wymagania

ZAPOTRZEBOWANIE NA KOMPETENCJE

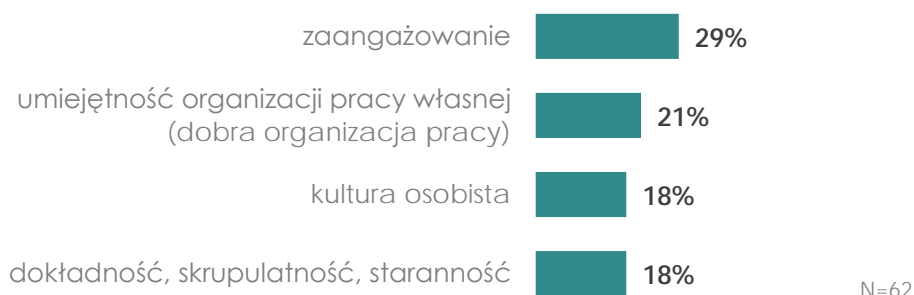
O sukcesie na rynku pracy decydują nie tylko kwalifikacje. Istotną rolę odgrywają także kompetencje. W tym zakresie kompetencje indywidualne lokują się w ścisłej czołówce oczekiwań pracodawców powiatu (64%). Kompetencje skategoryzowane jako inne, w zakres których wchodzi m.in. zdolności manualne czy odpowiednie warunki fizyczne, obecne są w 40% ofertach pracy. Tymczasem kompetencje interpersonalne plasują się na trzecim miejscu (39%).

Rysunek 9. Wymagania pracodawców dotyczące kompetencji

Spośród wymaganych kompetencji indywidualnych najczęściej wymagane jest zaangażowanie (29%), natomiast w drugiej kolejności umiejętność organizacji pracy własnej (21%). Jednocześnie w 18% ofert zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników, których cechuje kultura osobista oraz dokładność, skrupulatność, staranność.

Rysunek 10. Wymagane kompetencje indywidualne

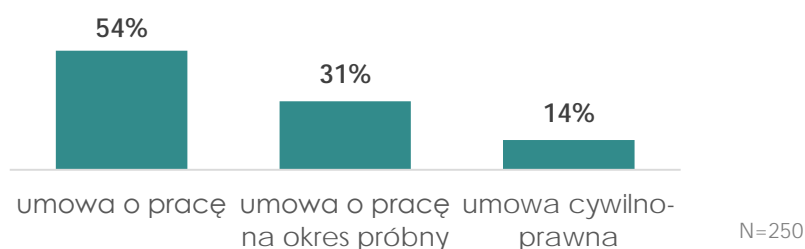
OFEROWANE WARUNKI ZATRUDNIENIA

Z punktu widzenia osób szukających pracy, ważnym aspektem mogą być oferowane przez pracodawców warunki zatrudnienia.

Blisko 25% pracodawców zamieściło w swoich ofertach pracy oferowane wynagrodzenie. Większość z nich oferuje minimalną stawkę pomiędzy 1001 a 2499 zł. Dodatkowo warto podkreślić, że zdecydowana większość ofert, w których zamieszczono zostało oferowane wynagrodzenie, pochodziła z Powiatowego Urzędu Pracy.

W części zebranych ofert określona została podstawa zatrudnienia oraz wymiar zatrudnienia (odpowiednio 35% i 29%). Najczęściej oferowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę (na czas określony lub nieokreślony, 54%). Drugą najczęściej oferowaną podstawą zatrudnienia jest umowa o pracę na okres próbny (31%). Klasyfikację trzech najczęściej oferowanych form zatrudnienia zamyka umowa cywilno-prawna, która jest oferowana przez 14% pracodawców, którzy określili oferowaną podstawę zatrudnienia. Praca w oparciu o umowę o pracę na okres próbny oferowana jest wyłącznie przez pracodawców zgłaszających oferty do Powiatowego Urzędu Pracy, natomiast w publikatorach znaleźć można przede wszystkim oferty pracodawców oferujących zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony lub określony. Przyglądając się ofertom pracy, w których określony został oferowany wymiar zatrudnienia stwierdzić należy, że niezależnie od kanały komunikacji wszyscy pracodawcy oferują pracę na pełny etat.

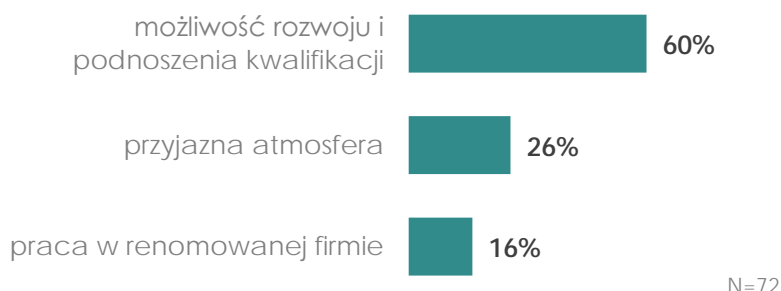
Rysunek 11. Oferowane warunki zatrudnienia

Dla osób poszukujących pracy istotne znaczenie mogą mieć pozapłatcowe warunki zatrudnienia. Spośród wszystkich ofert adresowanych do mieszkańców powiatu mińskiego w 19% pracodawcy sprecyzowali jakie pozafinansowe benefity oferują. Warunki pozapłatcowe częściej wymieniane były w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Najczęściej deklarowaną korzyścią pozapłacową jest możliwość rozwoju oraz podnoszenia kwalifikacji (60%). Na drugim miejscu uplasował się aspekt związany z przyjazną atmosferą w pracy (26%), natomiast na trzecim praca w renomowanej firmie (16%).

Rysunek 12. Oferowane pozapłacowe warunki zatrudnienia

PERSPEKTYWA PONADLOKALNA. POPYT NA PRACĘ W PODREGIONIE WARSZAWSKIM WSCHODNIM NA TLE INNYCH PODREGIONÓW

Podregion warszawski wschodni posiada jedną z większych na tle pozostałych podregionów województwa bazę regularnie aktualizowanych ofert o pracę. Warto odnotować, że branżą z największym potencjałem zatrudnienia jest przetwórstwo przemysłowe, zaś najbardziej poszukiwani są pracownicy usług i sprzedawcy.

Tabela 3. Podregion warszawski wschodni na tle pozostałych podregionów

PODREGION	Liczba ofert pracy	Branża z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwany zawód
m. Warszawa	19637	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	6706	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski wschodni	10478	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski zachodni	16180	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1979	przetwórstwo przemysłowe	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
Płocki	1005	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1644	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1665	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy